

Motion till riksdagen 2016/17:3603

av **Kristina Yngwe och Lars-Axel Nordell (C, KD)**

med anledning av prop. 2016/17:80 Offentliggörande av uppgifter om ekologiska aktörer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår propositionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett gemensamt nationellt register för offentliggörande av ekologiska aktörer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en myndighet ska ha samlat ansvar och skyldighet att upprätta och offentliggöra ett gemensamt register över ekologiska aktörer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen har överlämnat proposition 2016/17:80 Offentliggörande av uppgifter om ekologiska aktörer. I propositionen föreslås att privata kontrollorgan ska offentliggöra uppgifter om ekologiska aktörer.

Sedan den 1 januari 2013 gäller enligt kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 av den 5 september 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter med avseende på ekologisk produktion, märkning och kontroll att medlemsstaterna ska ge allmänheten tillgång till vissa uppgifter om ekologiska aktörer som är underställda kontroll.

Syftet med EU-lagstiftningen är att allmänheten ska ha tillgång till vissa uppgifter om ekologiska aktörer. Tillgången ska vara konsumentvänlig så att allmänheten lätt kan orientera sig och hitta uppgifter om svenska ekologiska producenter.

Enligt förslaget i proposition 2016/17:80 Offentliggörande av uppgifter om ekologiska aktörer förväntas konsumenterna vända sig till de sex olika certifieringsföretagens hemsidor och söka efter informationen. Det kräver dessutom att

konsumenten har kännedom om alla de olika certifieringsföretagen och deras hemsidor för att kunna få tillgång till informationen. Detta förslag är kontraproduktivt då det försämrar konsumentvänligheten jämfört med om alla uppgifter skulle finnas i ett register som tillhandahålls av en myndighet.

Det finns i dag sex företag som är godkända att certifiera ekologisk produktion. Certifieringsföretag som bl.a. Swedac, HS Certifiering AB, Smak Certifiering AB och Prosanitas Certifiering AB kontrollerar i dag cirka 5 000 ekologiska aktörer.

Certifieringsbolagen är negativt inställda till regeringens förslag om att certifieringsbolagen ska bli skyldiga att, var för sig, se till att konsumenterna kan komma åt de uppgifter som EU kräver. I praktiken innebär det att konsumenterna måste söka efter uppgifter hos flera olika certifieringsbolag, vilket både är tidskrävande och krångligt. Certifieringsbolagen menar i stället att det ur ett konsumentperspektiv är smidigare med ett samlat nationellt register.

Certifieringsbolagen menar att Sverige ska ta lärdom av hur andra EU-länder såsom Tjeckien implementerat EU-lagstiftningen. Tjeckien har valt att ge en nationell myndighet det samlade ansvaret för att offentliggöra de ekologiska aktörerna i ett gemensamt register. Certifieringsföretagen förmedlar där alla uppgifter om ekologiska aktörer till myndigheten som sedan för in alla data i en gemensam databas. Den tjeckiska modellen där certifieringsbolagen rapporterar in uppgifter om ekologiska producenter till ett nationellt register skulle vara ett bra alternativ även för Sverige.

I dag betalar producenter en avgift för att certifiera sig som ekologiska aktörer. På så sätt finansierar certifieringsbolagen bl.a. sina egna dataregister och kontroller. Flera av certifieringsbolagen har redan börjat att integrera och omprogrammera sina databaser för att kunna offentliggöra uppgifter om offentliga aktörer. Det finns därför stora möjligheter att överföra uppgifterna från certifieringsföretagen till ett gemensamt register hos en nationell myndighet. Det betyder att ett samlat nationellt register inte innebär något regelkrångel för enskilda ekologiska producenter.

Ett av livsmedelsstrategins mål var att ”konsumenterna ska ha ett högt förtroende för livsmedlen och kunna göra medvetna och hållbara val, exempelvis av närproducerat och ekologiskt”. För att uppnå det målet måste informationen om ekologiska aktörer vara lättillgänglig för konsumenter och det uppnås främst genom att man samlar uppgifter i ett gemensamt nationellt register. Med ett sådant kan konsumenterna försäkra sig om att en producent verkligen är certifierad samt söka produkter och leverantörer på en och samma plattform.

I Sverige har vi livsmedel av god kvalitet och hög säkerhet vilket är attraktivt på en internationell arena. Utländska kunder som vill köpa in svenska ekologiska produkter kan uppleva ett handelshinder om de ska söka på flera olika svenska sidor där det inte heller alltid finns information på engelska. Genom att samla ansvaret för upprätthållande av ett gemensamt register och offentliggörande av informationen på en myndighet finns bättre möjlighet även för utländska kunder att orientera sig. Detta ökar också konsumentvänligheten, vilket var grundsyftet med EU-lagstiftningen.

Kristina Yngwe (C)

Lars-Axel Nordell (KD)